Kyrkhälsning

ETT MAGASIN FRÅN DUNKER-LILLA MALMA
FÖRSAMLING OCH EQUMENIAKYRKAN I MALMKÖPING

Svenska kyrkan
Dunker-
Lilla Malma
församling

nr 4
2026

Advent – vi övar oss i att vänta

Inledande tankar av Robert Berglund, komminister

SNART ÄR DET ADVENT. Kalendern fylls, planeringarna tar fart och vi börjar förbereda oss för julens alla sammankomster. Många av oss känner samma sak varje år: nu börjar alla dessa måsten igen.

Det har blivit vanligt att tala om julen som en tid av krav och stress. Och visst kan den vara det. Men om vi stannar upp ett ögonblick och ser närmare på dessa återkommande handlingar, framträder en annan bild. För vad är det egentligen som händer när familjen samlas kring samma bord som tidigare år, när samma sånger sjungs och samma ljus tänds?

Vi brukar kalla sådant för traditioner. Men egentligen kan vi lika gärna kalla dem ritualer.

Ordet får ofta en negativ klang. Vi tänker på tomma handlingar som upprepas utan mening. Men människan är ett ritu-ellt väsen. Ingen gemenskap kan bestå utan gemensamma vanor och återkommande handlingar. Familjer, föreningar, nationer och kyrkor hålls samman genom sådant som görs om och om igen.

Vi har lätt att se andras ritualer. Våra egna märker vi knappt. Det som andra gör kallar vi ritualer. Det som vi själva gör kallar vi bara ”sånt som man gör”. Vi samlas vid högtiderna, dukar borden på ett visst sätt och återvänder till samma sånger därför att dessa handlingar uttrycker vilka vi är och vilka vi hör samman med.

Ritualer visar inte bara en gemenskap som redan finns. De kan också skapa och bära den.

Genom vissa får vi vår plats i ett sammanhang och genom upprepningen formas människan. I kyrkans sammanhang gäller det dopet och nattvarden. Därför spelar det roll vad vi gör med våra kroppar, vilka ord vi säger och vilka vanor vi håller fast vid.

Det är också därför advent har sin särskilda betydelse. Advent är inte främst en idé om väntan på en ankomst. Det är en väntan som tar gestalt. Vi tänder ljus, sjunger adventspsalmer och räknar söndagarna fram till jul. Vi övar oss i att vänta.

Foto: Helena Huhta

Och vad är det vi väntar på? Eller rättare sagt vem?

En person. Ett barn. Guds egen Son som kommer till världen; en människa av kött och blod. Kristen tro börjar alltså inte med människans sökande efter Gud utan med att Gud kommer till människan. ”Ordet blev kött och tog sin boning bland oss.”

DÄRFÖR HANDLAR kristen tro aldrig bara om idéer. Gud möter oss genom sådant som är konkret och kroppsligt: genom vatten, genom bröd och vin, genom hörbara ord. Han frälser oss inte genom abstraktioner utan genom medel som vi kan se, höra och beröra.

I det ljuset framstår också våra mänskliga ritualer i ett nytt sken. De är inte oviktiga detaljer vid sidan av det som verkligen betyder något. De är en del av det mänskliga liv genom vilket kärlek, trohet och gemenskap tar kropp och form.

PROBLEMET MED ritualerna är därför inte att de finns. Problemet uppstår först när vi glömmer vad de är till för. En ritual som har förlorat sin mening blir en tom gest. Men en ritual fylld av mening blir ett sätt att bevara och fördjupa gemenskapen.

Så när advent nu närmar sig kan det vara värt att se på julens återkommande handlingar med mindre misstänksamhet. De vi väljer att bevara är inte främst bördor att bära. De kan i stället få bli påminnelser om vilka vi är, vem vi tillhör och vem det är som kommer till oss.

För varje tänt ljus och varje dukat bord vittnar i sin egen blygsamma form om samma sak: att människan är skapad för gemenskap, och att Gud, som i sin natur är gemenskap, själv har kommit för att dela den med oss.

Kyrkhälsning

Är ett magasin från Dunker-Lilla Malma församling och Equmeniakyrkan i Malmköping.
Delas ut som samhällsinformation till hushåll i området fyra gånger per år. Vill du prenumerera digitalt? Anmäl ditt intresse via e-post till dunker-lillamalma.forsamling@svenskakyrkan.se.

ANSVARIG UTGIVARE:
Svante Melin
REDAKTÖR:
Helena Huhta
FORMGIVNING:
Malén Eneberg
OMSLAGSBILD:
Maria Öhrvall
UPPLAGA: 2 100 ex
TRYCK:
Linderoths Tryckeri AB
DISTRIBUTION: CityMail

NÄSTA NUMMER: Kommer i slutet av februari 2027.

Kontakta oss

EXPEDITION:
Tingsgatan 1, Malmköping.
Öppen tisdag–torsdag klockan 10.00–12.00.
VÄXEL: 0157-200 52
E-POST: dunker-lillamalma.forsamling@svenskakyrkan.se
HEMSIDA: svenskakyrkan.se/dunker-lillamalma
FACEBOOK: facebook.com/dunkerlillamalma
KYRKOHERDE:
Ralph Sjöholm, ralph.sjoholm@svenskakyrkan.se
ORDFÖRANDE KYRKORÅDET:
Annelie Wallfelt, annelie.wallfelt@svenskakyrkan.se

Staffan – från martyr till stjärngosse

Text: Ralph Sjöholm Foto: Karin Mossler

STAFFAN STALLEDRÄNG är en av de mest centrala figurerna i det svenska luciafirandet, känd genom den klassiska Staffansvisan (”Staffan var en stalledräng ...”).

Figuren har djupa rötter i både kristen tradition och nordisk folktro, och berättelsen om honom har förändrats kraftigt under århundradenas lopp.

Men vem var egentligen denne Staffan?

Historiskt sett bygger Staffan på Sankt Stefanus, som enligt Nya testamentet var diakon och kristendomens allra första martyr. Han stenades till döds i Jerusalem runt år 35 e.Kr. för sin kristna tro.

När kristendomen spreds till Norden under medeltiden förändrades dock berättelsen för att passa den lokala kulturen, och Stefanus förvandlades till stallknekt hos kung Herodes. Olika staffansvisor berättar legender om Staffan som den förste som ser Betlehemsstjärnan lysa.

Tre stjärngossar i predikstolen under förra årets luciafirande.

I NORDEN KOM Stefanus/Staffan att starkt förknippas med hästar och boskap. Den 26 december (annandag jul) kallas i kyrkoåret för den helige Stefanos dag. Under bondesamhället utvecklades denna dag till en stor hästfest. På 1800-talet red Staffansgossar runt mellan gårdarna och sjöng. Som tack för detta förvänta de sig mat och dryck.

Det moderna luciafirandet gjorde att Staffansgossarna och deras sånger flyttade från annandag jul till luciamorgonen.

I dagens luciatåg ser vi Stefanus i form av stjärngossar med stjärnor på pinnar – en direkt koppling till Staffan, som enligt legenden såg Betlehemsstjärnan.

Guld, rökelse och myrra – mer än gåvor

Text: Ralph Sjöholm
Foto: Helena Huhta

ENLIGT Matteusevangeliet i Bibeln överlämnade de vise männen gåvorna guld, rökelse och myrra till det nyfödda Jesusbarnet.

I kyrkan läser vi denna text varje år på trettondedag jul.

Gåvorna var extremt dyrbara handelsvaror i antikens Mellanöstern och har sedan fått djupa symboliska betydelser inom den kristna traditionen.

Guld

Den mest eftertraktade metallen under antiken (och i dag) representerar kunglighet, makt och härlighet. Guld är en gåva som passar en kung.

Rökelse

Rökelse är en välluktande harts (kåda) som används i gudstjänsten som en symbol för våra böner som stiger upp mot himlen och som en påminnelse om Guds rikes närvaro och Jesu gudomliga natur.

Myrra

Myrra är en torkad kåda som under antiken användes till exklusiva parfymer, heliga oljor och vid balsamering av döda kroppar. I den kristna traditionen förebådar myrran Jesu lidande, död och uppståndelse.

Upptäck Bibeln i nya översättningen

Under våren ägnar vi särskild uppmärksamhet åt den nya bibelöversättningen från 2026.

Text: Robert Berglund Foto: Magnus Aronson / Ikon

VAD INNEBÄR DET egentligen att översätta Bibeln? Hur resonerar översättarna, och vilka språkliga och teologiska överväganden görs när de bibliska texterna får nya ord på svenska?

Vid några tillfällen utforskar vi den nya översättningen som helhet. Andra gånger tar vi utgångspunkt i texter från kyrkoåret och jämför olika svenska översättningar.

Genom gemensam läsning och samtal upptäcker vi hur ordval och formuleringar kan påverka vår förståelse av Bibelns texter och budskap. Tillsammans får vi fördjupa våra kunskaper om Bibeln och fundera över hur dess ord kan tala till oss i dag.

Håll koll via hemsidan

HÅLL KOLL PÅ vad som händer i församlingen!

I början av året hittar du mer information om studiegruppen, föredragsserien och församlingens övriga aktiviteter på vår hemsida. Där kan du också läsa mer om vilka aktiviteter som kräver föranmälan, till exempel körerna och Zhineng Qigong, och vilka du kan komma till när det passar dig, som Kyrkis och Mötesplatsen.

Välkommen att vara med!

Den 24 september lanserades Bibelsällskapets nya översättning av Nya testamentet. Det är 500 år sedan Nya testamentet första gången översattes till svenska.

Vägvisare till Gud

Text: Robert Berglund
Foto: Ikon

UNDER VÅREN kommer vi att starta en serie med korta föredrag efter söndagens kyrkkaffe ungefär en gång i månaden.

Där lär vi känna utvalda vägvisare till Gud.

Det kan handla om profeter och evangelister, helgon och kyrkolärare samt andra nyckelgestalter genom kyrkans historia som fått ge betydande bidrag till kyrkans liv och människors väg till gemenskap med Gud.

Finns det någon särskild gestalt i historien som du är lite mer nyfiken på?

Vildare gräs och tystare maskiner

Skötseln av våra kyrkogårdar har förändrats genom tiderna. Förr kunde klockaren låta sina djur beta på kyrkogården. Senare tog fossildrivna arbetsmaskiner över en stor del av arbetet.

Text: Tobias Andersson Foto: Helena Huhta

I DAG ARBETAR många kyrkogårdsförvaltningar med att ställa om till elektriska maskiner. Utvecklingen har gått framåt och det finns numera bra alternativ till många av de bensindrivna maskinerna.

Elektriska maskiner har flera fördelar. De ger inga avgaser vid användning, är ofta tystare och har mindre vibrationer. Det är positivt både för miljön och för oss som arbetar på kyrkogården, liksom för besökare och andra som vistas där.

I Dunker-Lilla Malma församling har omställningen till elektriska maskiner bara börjat, men vi kommer att byta ut fler maskiner successivt.

VI KAN OCKSÅ bidra till en mer hållbar skötsel genom att använda maskinerna där de verkligen behövs. Alla gräsytor och växter behöver till exempel inte klippas lika ofta. Genom att låta vissa delar av kyrkogården växa lite friare kan vi dessutom gynna den biologiska mångfalden.

Som förvaltare av våra kyrkogårdar har vi ett ansvar att ta hand om både kulturmiljön och naturen. Med genomtänkta val kan vi värna om båda.

Mats Johansson och Tobias Andersson arbetar på kyrkogården vid Lilla Malma kyrka.

Vi ser över utgångna gravrätter

Text: Tobias Andersson

UNDER 2027 börjar vi se över gravrätter som har löpt ut på våra kyrkogårdar i Dunker-Lilla Malma församling. Syftet är att ta reda på vilka gravplatser som saknar en aktuell gravrättsinnehavare och vilka gravrätter som kan behöva återlämnas till Svenska kyrkan.

På gravar där vi saknar kontaktuppgifter kan vi komma att sätta upp skyltar med en uppmaning till gravrättsinnehavaren att kontakta oss.

OM VI INTE lyckas få kontakt med någon gravrättsinnehavare inom två år kan gravrätten återgå till församlingen. På sikt kan gravplatsen då upplåtas på nytt.

De flesta gravplatser kommer inte att beröras av översynen. Vi kommer inte heller att vidta några åtgärder innan vi har utrett om det finns en gravrättsinnehavare.

Välkommen till expeditionen!

Text och foto: Helena Huhta

VI HAR MÖBLERAT om i Kyrkans Hus och nu hittar du expeditionen och Monica Nilsson, administratör, vid den här entrén.

Monica finns på plats för besök tisdag–torsdag klockan 10.00–12.00.

Du är varmt välkommen med dina frågor, oavsett om de handlar om kyrkans verksamhet, dop, bröllop, begravning eller något annat du undrar över.

Expeditionen: Tingsgatan 1, Malmköping. **Telefon**: 0157-200 52. **E-post**: dunker-lillamalma.forsamling@svenskakyrkan.se
Du kan också läsa mer om vår verksamhet på svenskakyrkan.se/dunker-lillamalma.

Tillsammans sprider vi ljus!

ACT SVENSKA KYRKAN arbetar för fred i flera av världens mest konfliktdrabbade områden.

Vi lever alla under samma himmel, men verkligheten ser olika ut. Just nu pågår närmare 200 väpnade konflikter i världen, bland annat i Ukraina, Mellanöstern och Sudan. En fjärdedel av jordens befolkning lever i konfliktdrabbade områden.

Under Julinsamlingen, som pågår från första advent till trettondedag jul, mobiliserar vi för fred genom ljusmanifestationer och insamlingar.

Som världsvid kyrka och internationell biståndsaktör finns Act Svenska kyrkan där människor drabbas av krig och konflikt. Tillsammans med kyrkor, organisationer och människorättsförsvarare arbetar vi för fred.

Kalendarium DECEMBER–FEBRUARI

Söndag 6/12 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 13/12 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 20/12 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Julafton 24/12 11.00	Samling vid krubban	Lilla Malma kyrka
Julafton 24/12 11.00	Julspel	Dunker kyrka
Julafton 24/12 23.00	Julnattsmässa	Lilla Malma kyrka
Juldagen 25/12 07.00	Julotta	Dunker kyrka
Annandag jul 26/12 16.00	Musikgudstjänst	Dunker kyrka
Söndag 27/12 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Nyårsafton 31/12 16.00	Nyårsbön	Dunker kyrka
Söndag 3/1 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Trettondedag jul 6/1 11.00	Musikgudstjänst	Lilla Malma kyrka
Söndag 10/1 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 17/1 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 24/1 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 31/1 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 7/2 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 7/2 11.00	Mässa	Dunker kyrka
Onsdag 10/2 18.30	Askonsdagsmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 14/2 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 21/2 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka
Söndag 28/2 11.00	Högmässa	Lilla Malma kyrka

Med reservation för ändringar.

Ansök om julkasse

ÄR DU FAST BOENDE i Dunker-Lilla Malma församling? Behöver du och din familj lite extra stöd inför julen?

Då kan du ansöka om en julkasse. Ansökningsblankett och instruktioner finns på expeditionen och på hemsidan.

Vill du bidra till en julkasse? Skanna QR-koden med Swish-appen och swisha valfritt belopp till församlingens diakonikassa.

Tack för ditt bidrag!

Fribiljetter till lucia

I SAMARBETE MED Malmaskolan firar vi lucia i Lilla Malma kyrka. Fribiljetter finns att hämta på vår expedition tisdag–torsdag klockan 10–12 samt tisdag 8 december klockan 17–19.

Du kan också boka biljetter via dunker-lillamalma.forsamling@svenskakyrkan.se. Ange namn, antal biljetter och vilken föreställning du vill gå på. Biljetterna hämtas ut under expeditionens öppettider.

Equmeniakyrkan
MALMKÖPING

En tid av hopp för hela vårt samhälle

NU HAR DET VARIT julmusik och julsaker i butikerna sedan mitten av oktober. Just det kan det ju bli för mycket av, men att ändå i sitt hem få tända fler ljus än vanligt, ha en stjärna uppsatt och annan belysning eller andra dekorationer i en mörk tid är förstås välkommet.

Visst är det just det vårt samhälle så väl behöver – ljus i mörkret. Advent betyder ju ankomst, men är så mycket mer än vad det ordet betyder. Det är också en tid av väntan, längtan och hopp. Inte bara efter julklappar och godsaker, utan också på Jesu återkomst och hans kärlek till oss här och nu.

Vi lever i en tid då många längtar efter trygghet och där sorgen, ensamheten, frustrationen, trötthet och fattigdomen skaver. Vi tänker inte lika, tror inte lika och lever inte likadana liv, men vi kan visa varandra omtanke, så skillnaderna inte blir så stora. Våga se den människan som andra

går förbi. Vi kan skapa ett samhälle där fler får känna tillhörighet. Det är stort och det kan förvandla världen.

KAN VI BLI ETT LJUS för Malmköping och trakten runt omkring? Det börjar alltid med oss själva. Vem kan jag lysa för i advent? Vem lyser du för? När vi tänder ljus kan vi alltid tänka och be en bön för någon som behöver lite extra. Kanske sätta vår tanke om omsorg i praktisk handling. Kan vi låta advent bli någonting mer än bara en väntan på julafton och stress kring sådant som ska göras? Ja, det kan vi!

Ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det (Joh 1:5). Det är en hälsning och ett hopp som får bära oss in i december.

Maria Öhrvall, diakon

Kalender

Lördag 5 dec 10.00-16.00
Öppen kyrka under marknaden. Loppis och enkelt fika.

Söndag 20 dec 11.00
Vi sjunger julsånger tillsammans. Mikael och Lena Lundblad m fl.

Söndag 10 jan 11.00
Gudstjänst med nattvard. Maria Öhrvall. Peter Richloow och Tina Hjertén.

Söndag 24 jan 16.00
Ekumenisk gudstjänst i Folkkyrkan.

Söndag 7 feb 11.00
"Dela-med-dig-gudstjänst" med nattvard.

Söndag 21 feb 11.00
Taizé-gudstjänst. Maria Öhrvall. Anna och Ellen Bergman.

BIBELSAMTAL Torsdag ojämna veckor 13.00.

SCOUTERNA träffas varje onsdag 18.00.

Equmeniakyrkan Malmköping
Landsvägsgatan 47
642 60 Malmköping
0157-202 20
equmeniakyrkanmalmkoping@gmail.com

Hemsida
equmeniakyrkan.se/malmkoping/
Vi finns också på Facebook och Instagram.

Bankgiro 611-4516
Swish 123 214 80 05

Församlingsföreståndare och diakon Maria Öhrvall, 072-890 75 04

Vice församlingsföreståndare Jan Andersson, 073-200 94 70

Scoutledare Kristoffer Colling, 070-670 59 19

Ordförande Britt-Marie Andersson, 076-849 10 00